

Проповед на празника на светите равноапостолни Константин и Елена

Братя и сестри,

На днешния празничен ден – честването на светите равноапостолни цар Константин и неговата благочестива майка света Елена, на днешния ден Църквата възпоменава в апостолското четиво чудото с ослепяването и проглеждането на свети апостол Павел. Той е свиреп гонител на християните, ревностен защитник на юдейския закон, ученик на прославен равин и сам готвен за равин. Но Господ обръща сърцето му чрез видението свише по пътя за Дамаск, където Савел (или Шаул по еврейски) пътува, за да иде и арестува тамошните християни. Заслепен от ярка светлина, по-ярка от слънце, бъдещият апостол чува Господните слова: „Савле, Савле, що Ме гониш? Мъчно е за тебе да риташ против ръжен.“ От този момент гонителят на християните Савел става усърдния проповедник и неустрашим Христов апостол, призван свише от нашия Господ Иисус Христос.

С такова призоваване свише, със силна светлина и ярки звезди посред бял ден, изписали огромен кръст в небето, е удостоен и великият император Константин, превърнал християнството в официална религия в тогавашната Римска империя. От този момент гонената и преследвана Христова Църква, дала толкова мъченици, става разрешена и равноправна. Това се случва през 313 година. А преди този указ е величественото видение на сияещия кръст в небето, точно преди битката с неговия противник Максенций, който бил застъпник за езичеството. Цар Константин накарал войниците да изобразят по знамена и щитове кръстния знак. И така, под спасителния знак на кръста, богоизбраният владетел, основателят на Константинопол, победил врага.

А света Елена, пламенна и усърдна във вярата, не пожалила труд и средства, за да открие множество места в Светите земи, свързани със земния живот на Спасителя. По неин почин, навсякъде, където Господ е сторил Своите чудеса, там, където е роден, там, където е погребан, а и на много други места благочестивата царица издига величествени храмове. Тя намира и честния Кръст Господен, заровен заедно с гвоздеите, гъбата с оцет, дъсчицата с надписа и възето, с което е привързан Спасителя за Кръста.

Така целият православен свят се докосва до най-свещените реликви, които впоследствие дълго време са били в Йерусалим и в Константинопол. Но през 12 век, когато идват латините – кръстоносци, които нападат Константинопол, настанва голямо ограбване и търгуване със светини и реликви в историята на Църквата. Затова днес малко светини са останали в ръцете на православните, но пък се молим Христовият дух, Божествената благодат да е с нас. Защото „с нами Бог“ – „с нас е Бог“, както пее Църквата в дните на Великите пости.

Господ да ни укрепява и вразумява, да укротява страстите и да насочва взора ни към порутената скиния на собствената ни душа, за да можем с помощ свише отново да се въздигнем.

Благодатта на нашия Троичен Бог, на Светата Богородица и на всички светии да е с всички вас. Амин!

2024 г.